

Ministarstvo
rada i socijalnog
staranja

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
www.gov.me/mrs

Broj: 01-011/24-2561/2

Podgorica, 30. aprila 2024. godine

**VLADA CRNE GORE
GENERALNOM SEKRETARIJATU**

Na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Ana Novaković - Đurović, Dritan Abazović, Filip Adžić i Miloš Konatar, Ministarstvo rada i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom zakona predlaže se da se u Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 44/15, 42/16, 55/16, 80/20, 145/21, 86/22, 99/23 i 125/23) izmijeni član 29 stav 6 tako da glasi:

„Odredba stava 3 ovog člana odnosi se i na srazmjerne penzije, u ukupnom iznosu po korisniku, ostvarene primjenom međunarodnih ugovora.“

U obrazloženju Predloga zakona navodi se da će se predloženim zakonom po prvi put omogućiti da iznos minimalne penzije u Crnoj Gori važi i za korisnike srazmjernih penzija, što će ispraviti nepravdu prema njima, jer većina njih danas prima znatno niže penzije od minimalnih. Takođe, navodi se da je njihovim predlogom definisana visina minimalne penzije na 450 eura i za korisnike srazmjernih penzija, u ukupnom iznosu po korisniku, ne samo za dio penzije koju je korisnik ostvario u Crnoj Gori, već za ukupan iznos penzije uključujući i dio penzije koju korisnik prima iz inostranstva. Dalje se navodi da podnosioci kao razlog više za usvajanje ovog zakona ističu zaključak koji je Skupština Crne Gore usvojila 29. decembra 2023. godine, kojim se zadužuje Vlada Crne Gore da, najkasnije do kraja marta 2024. godine, predloži dalju dinamiku povećanja penzija, sa posebnim osvrtom na povećanje iznosa penzija korisnicima srazmjernih penzija. Takođe, navodi se i da je za sprovođenje ovog predloga zakona potrebno planirati i obezbijediti sredstva u Budžetu za 2025. godinu.

U odnosu na dostavljeni Predlog zakona, ističemo sljedeće:

Odredbom člana 29 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je: osiguraniku kome je penzija određena prema članu 20 ovog zakona manja od najniže penzije, određuje se najniža penzija (stav 1); najniža starosna penzija utvrđuje se na način propisan članom 20 ovog zakona s tim što lični koeficijent osiguranika iznosi 0,5 (stav 2); penzija iz stava 2 ovog člana ne može iznositi manje od 450 EURA (stav 3); odredba stava 3 ovog člana odnosi se i na prijevremenu penziju i porodičnu penziju (stav 4); iznos iz stava 3 ovog člana usklađuje se na način kako se vrši usklađivanje penzije (stav 5); odredba stava 3 ovog člana ne odnosi se na srazmjerne penzije ostvarene primjenom međunarodnih ugovora (stav 6).

S tim u vezi, kako je Zakonom propisano da najniža starosna penzija u nominalnom iznosu ne pripada korisniku srazmjerne penzije ostvarene primjenom međunarodnih ugovora, iz razloga što se u najvećem broju slučajeva, radi o penzijama sa kratkim stažom osiguranja koji je nedovoljan za ispunjenje uslova za sticanje prava na starosnu penziju u skladu sa Zakonom, tako se za ispunjenje uslova uzima u obzir i staž osiguranja izvršen u državi sa kojom Crna Gora ima zaključen međunarodni ugovor, odnosno sa kojom primjenjuje bilateralni sporazum o socijalnom osiguranju. Ova lica ostvaruju pravo na penziju i kod inostranog nosioca penzijskog i invalidskog osiguranja, na osnovu staža osiguranja za koji su mu uplaćivani doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje, ispunjavanjem uslova za penziju prema propisima države ugovornice.

Dakle, ova lica pored penzije koju ostvaruju na osnovu Zakona, a koja im se isplaćuje iz sredstava Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, ostvaruju pravo i na penziju prema propisima države ugovornice, u skladu sa čim se tim licima vrši isplata penzije i od strane inostranog nosioca osiguranja, te s tim u vezi ta lica imaju pravo na dvije penzije.

Prihvatanjem predložene izmjene zakona, bez prethodne fiskalne analize koja bi obuhvatala tačan i precizan broj korisnika srazmjernih penzija koje isplaćuje Fond penzijskog i invalidskog osiguranja u Crnoj Gori u ukupnom iznosu do 450,00 EURA, kao i podatke o zbirnom iznosu penzije ostvarene u Crnoj Gori i u državama sa kojima Crna Gora primjenjuje bilaterelne sporazume o socijalnom osiguranju, došlo bi do znatnog opterećenja penzijskog sistema, što bi uticalo na stabilnost i održivost budžetskog finansiranja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Takođe, napominjemo da radna grupa formirana od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja, u skladu sa Zaključkom Skupštine Crne Gore sa Sedme sjednice Drugog redovnog zasjedanja u 2023. godini, priprema naprijed pomenutu analizu, odnosno radi na pribavljanju podataka o visini penzija koju korisnici srazmjernih penzija primaju iz svih država sa kojima Crna Gora ima zaključen sporazum o socijalnom osiguranju, kako bi se nakon sprovedene analize odlučilo o rješavanju ovog pitanja.

Polazeći od istaknutog, smatramo da ne treba prihvatiti Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Ana Novaković - Đurović, Dritan Abazović, Filip Adžić i Miloš Konatar.

